

Shranjeni podprogrami v SQL

- Shranjeni podprogrami: procedure in funkcije, ki jih pogosto potrebujemo
- Poimenovani SQL bloki, ki jih lahko kličemo s parametri
- Lahko spreminjajo podatke ali vračajo rezultate
- Funkcija: vrne natanko eno vrednost kot rezultat
- Procedura: vrača vrednost v izhodnih argumentih
- Omogočajo modularno in razširljivo pisanje programov
- Žal so implementacije pogosto sistemsko odvisne.

Shranjeni podprogrami v SQL

- Parametri (predvsem v procedurah)
  - vhodni (IN), izhodni(OUT)
  - vhodno-izhodni (IN OUT)
- Pogosto potrebna uporaba postopkovnih dodatkov (spremenljivke, kurzorji, ...)
  - ISO/ANSI: SQL/PSM (Persistant Stored Modules).
  - PostgreSQL: PL/pgSQL, Oracle: PL/SQL, Microsoft: T-SQL
  - MySQL, IBM DB2: najbližja standardu SQL/PSM
- Deklaracija in uporaba podprogramov
CREATE PROCEDURE
    Test (a IN VARCHAR(10)) AS ... ;
CALL ali EXECUTE Test('abcd');
DROP PROCEDURE Test;

Primer izračuna shranjenega atributa

- V tabelo jadralec dodamo število rezervacij za vsakega jadralca.

```
ALTER TABLE jadralec
```

```
ADD stRez INTEGER DEFAULT 0 NOT NULL;
```

- Kako izračunamo vrednost tega atributa?

```
UPDATE jadralec j
```

```
SET stRez =
```

```
(SELECT COUNT(*)  
FROM rezervacija r  
WHERE r.jid = j.jid);
```

Kdaj je vse
to zares
potrebno
izračunati?

Primer procedure (Oracle)

- Inicializiraj število rezervacij na poljubno vrednost (parameter).

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ_INIT  
( INIT IN INTEGER DEFAULT 0 ) AS  
BEGIN  
    UPDATE jadralec j  
        SET stRez = INIT;  
END;  
  
CALL JADR_REZ_INIT(0);
```

Primer procedure (MariaDB/MySQL)

- Inicializiraj število rezervacij na poljubno vrednost (parameter).

```
DELIMITER //  
CREATE PROCEDURE JADR_REZ_INIT  
(IN INIT INTEGER) AS  
BEGIN  
    UPDATE jadralec j  
        SET stRez = INIT;  
END//  
DELIMITER ;  
CALL JADR_REZ_INIT(0);
```

Primer procedure (PostgreSQL)

- Pozna le funkcije; procedura je funkcija, ki vrača tip **VOID**
- Klic procedure (funkcije) v stavku SELECT

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ_INIT  
( INIT IN INTEGER DEFAULT 0 ) RETURNS VOID AS  
$telo$  
BEGIN  
    UPDATE jadralec j  
    SET stRez = INIT;  
END;  
$telo$ LANGUAGE plpgsql;
```

-- Klic:

```
SELECT JADR_REZ_INIT(0);
```

Primer procedure (Oracle)

- Izračunaj dejansko število rezervacij.

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ AS
BEGIN
    UPDATE jadralec j
    SET stRez =
        (SELECT COUNT(*)
         FROM rezervacija r
         WHERE r.jid = j.jid);
END;

CALL JADR_REZ();
```

Primer procedure (MariaDB/MySQL)

- Izračunaj dejansko število rezervacij.

```
DELIMITER //
```

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ()
```

```
BEGIN
```

```
    UPDATE jadralec j
```

```
        SET stRez =
```

```
            (SELECT COUNT(*)
```

```
              FROM rezervacija r
```

```
              WHERE r.jid = j.jid);
```

```
END//
```

```
CALL JADR_REZ();
```


Primer procedure (PostgreSQL)

- Izračunaj dejansko število rezervacij.

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ AS
BEGIN
    UPDATE jadralec j
    SET stRez =
        (SELECT COUNT(*)
         FROM rezervacija r
         WHERE r.jid = j.jid);
END;

CALL JADR_REZ();
```

Primer procedure in funkcije (Oracle)

- Izračunaj dejansko število rezervacij.

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ_FUNC  
( JJID IN INTEGER) RETURN INTEGER AS  
x INTEGER; -- Lokalna spremenljivka
```

```
BEGIN
```

```
    SELECT COUNT(*) INTO x
```

```
    FROM rezervacija r
```

```
    WHERE r.jid = jjid;
```

```
    RETURN x;
```

```
END;
```

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ AS
```

```
BEGIN
```

```
    UPDATE jadralec j
```

```
        SET stRez = JADR_REZ_FUNC(j.jid);
```

```
END;
```

Primer procedure in funkcije (MariaDB/MySQL)

- Izračunaj dejansko število rezervacij.

```
DELIMITER //
```

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ_FUNC
```

```
( JJID INTEGER) RETURNS INTEGER
```

```
BEGIN
```

```
    DECLARE x INTEGER;                -- Lokalna spremenljivka
```

```
    SELECT COUNT(*) INTO x
```

```
        FROM rezervacija r
```

```
        WHERE r.jid = jjid;
```

```
    RETURN x;
```

```
END//
```

```
CREATE PROCEDURE JADR_REZ()
```

```
BEGIN
```

```
    UPDATE jadralec j
```

```
        SET stRez = JADR_REZ_FUNC(j.jid);
```

```
END//
```

Primer procedure in funkcije (PostgreSQL)

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ_FUNC
  (JJID IN INTEGER) RETURNS INTEGER AS
$tf1$
DECLARE
  x INTEGER; -- Lokalna spremenljivka
BEGIN
  SELECT COUNT(*) INTO x
  FROM rezervacija r
  WHERE r.jid = jjid;
  RETURN x;
END;
$tf1$ LANGUAGE plpgsql;
```

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ()
  RETURNS VOID AS
$tf2$
BEGIN
  UPDATE jadralec j
    SET stRez = JADR_REZ_FUNC(j.jid);
END;
$tf2$ LANGUAGE plpgsql
```

Bazni prožilci (triggerji)

- Prožilec: sestavljen SQL stavek, podobne oblike kot shranjena procedura, vendar nima argumentov
- Izvede se avtomatsko kot stranski produkt spremembe neke poimenovane tabele
- Ne kličemo ga ročno, ampak ga sproži prožilni dogodek
- Uporaba:
  - preverjanje pravilnosti vnosev in integritetnih omejitev (tudi denormalizacija)
  - opozarjanje na potrebne uporabniške akcije ob spremembah
  - vzdrževanje seznamov sprememb v PB
- Stavčni in vrstični prožilci.

Sintaksa prožilcev dogodkov nad tabelami

- ISO standard:

CREATE TRIGGER

BEFORE | AFTER dogodek ON tabela

[REFERENCING sinonimi za stare ali nove vrednosti]

[FOR EACH ROW]

[WHEN (pogoj)] -- pogoj za vrstico (kot WHERE)

BEGIN

-- telo prožilca

END;

- Dogodki: INSERT, UPDATE, DELETE

Stavčni prožilci

- Stavčni prožilec se izvede le enkrat na stavek, ki spremeni tabelo
- Oracle: stavčni prožilci so privzeti.
- MariaDB/MySQL: ne podpira stavčnih prožilcev (samo vrstične).
- PostgreSQL: stavčni prožilci so privzeti.

Primer stavčnega prožilca (Oracle)

```
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij
AFTER INSERT OR UPDATE OR DELETE ON rezervacija
-- za vsak stavek (ne MySQL)
BEGIN          -- PL/SQL blok
    UPDATE jadralec
        SET stRez =
            ( SELECT COUNT(*)
              FROM rezervacija
              WHERE rezervacija.jid = jadralec.jid)
END;
```


Primer stavčnega prožilca (PostgreSQL)

- V PostgreSQL prožilci nimajo definiranega telesa, ampak lahko le kličejo vnaprej definirane *prožilne funkcije*.
  - Prožilne funkcije nimajo argumentov in vračajo tip TRIGGER
  - V prožilnih funkcijah se ob klicu ustvarijo prožilne spremenljivke (NEW, OLD, ...)

```
CREATE FUNCTION JADR_REZ_TRIG()  
  RETURNS TRIGGER AS ...
```

```
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij  
AFTER INSERT OR UPDATE OR DELETE ON rezervacija  
FOR EACH STATEMENT      -- Privzeto  
EXECUTE PROCEDURE JADR_REZ_TRIG();
```

Vrstični prožilci

- Vrstični prožilec se izvede za vsako spremenjeno vrstico
- Odvisno od vrste dogodka lahko referenciramo
  - stare vrednosti pred spremembo (OLD): DELETE, UPDATE
  - nove vrednosti po spremembi (NEW): INSERT, UPDATE
  - Oracle: v WHEN sklopu OLD in NEW uporabljamo normalno, znotraj BEGIN/END pa z dvopičjem :OLD, :NEW
  - Oracle: z REFERENCING sklopom lahko OLD in NEW preimenujemo
- Prednost vrstičnih prožilcev: izvedemo telo prožilcev samo za vrstice, ki so se zares spremenile
- Nerodno: pogosto moramo za vsako vrsto dogodka napisati svoj prožilec (zelo podoben ostalim).

Primer vrstičnega prožilca (INSERT)

```
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_I
AFTER INSERT ON rezervacija
REFERENCING NEW AS nova          -- Alias za NEW
FOR EACH ROW    -- za vsako novo vrstico
BEGIN  -- PL/SQL blok
    UPDATE jadrlec
    SET stRez = stRez + 1
    WHERE jadrlec.jid = :nova.jid;
END;
```

Primer vrstičnega prožilca (DELETE)

```
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_D
AFTER DELETE ON rezervacija
REFERENCING OLD AS stara          -- Alias za OLD
FOR EACH ROW  -- za vsako novo vrstico
BEGIN  -- PL/SQL blok
    UPDATE jadralec
    SET stRez = stRez -1
    WHERE jadralec.jid = :stara.jid;
END;
```

Primer vrstičnega prožilca (UPDATE)

```
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_U
AFTER UPDATE ON rezervacija
REFERENCING OLD AS stara NEW AS nova
FOR EACH ROW  -- za vsako novo vrstico
WHEN (stara.jid != nova.jid)
BEGIN  -- PL/SQL blok
    UPDATE jadrlec
    SET stRez = stRez + 1
    WHERE jadrlec.jid = :nova.jid;
    UPDATE jadrlec
    SET stRez = stRez - 1
    WHERE jadrlec.jid = :stara.jid;
END;
```

MySQL: shranjene procedure in prožilci

- Spremenimo ločilo za konec stavka (namesto podopičja):
npr. DELIMITER //
- Razlike pri parametrih: IN, OUT, INOUT pred imenom
npr. (IN INIT INTEGER) samo za procedure, ni privzetih vrednosti
- Deklaracija lokalnih spremenljivk znotraj BEGIN/END:
npr. DECLARE x INTEGER;
- Ne uporablja AS, RETURNS namesto RETURN
- Ni stavčnih prožilcev, ni aliasov za OLD in NEW
- Ne uporabljamo dvopičja: OLD namesto :OLD
- Ne pozna WHEN sklopa (lahko pa uporabimo proceduralni IF/END IF sklop)

MySQL: primer vrstičnega prožilca (INSERT)

```
DELIMITER //  
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_I  
AFTER INSERT ON rezervacija  
FOR EACH ROW    -- za vsako novo vrstico  
BEGIN  
    UPDATE jadralec  
    SET stRez = stRez + 1  
    WHERE jadralec.jid = NEW.jid;  
END//
```

MySQL: primer vrstičnega prožilca (DELETE)

```
DELIMITER //  
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_D  
AFTER DELETE ON rezervacija  
FOR EACH ROW    -- za vsako novo vrstico  
BEGIN  
    UPDATE jadralec  
    SET stRez = stRez -1  
    WHERE jadralec.jid = OLD.jid;  
END//
```


MySQL: primer vrstičnega prožilca (UPDATE)

```
DELIMITER //
CREATE TRIGGER IzracunajSteviloRezervacij_U
AFTER UPDATE ON rezervacija
FOR EACH ROW  -- za vsako novo vrstico
BEGIN
    IF NEW.jid != OLD.jid THEN
        UPDATE jadralec
        SET stRez = stRez + 1
        WHERE jadralec.jid = NEW.jid;
        UPDATE jadralec
        SET stRez = stRez - 1
        WHERE jadralec.jid = OLD.jid;
    END IF;
END//
```